

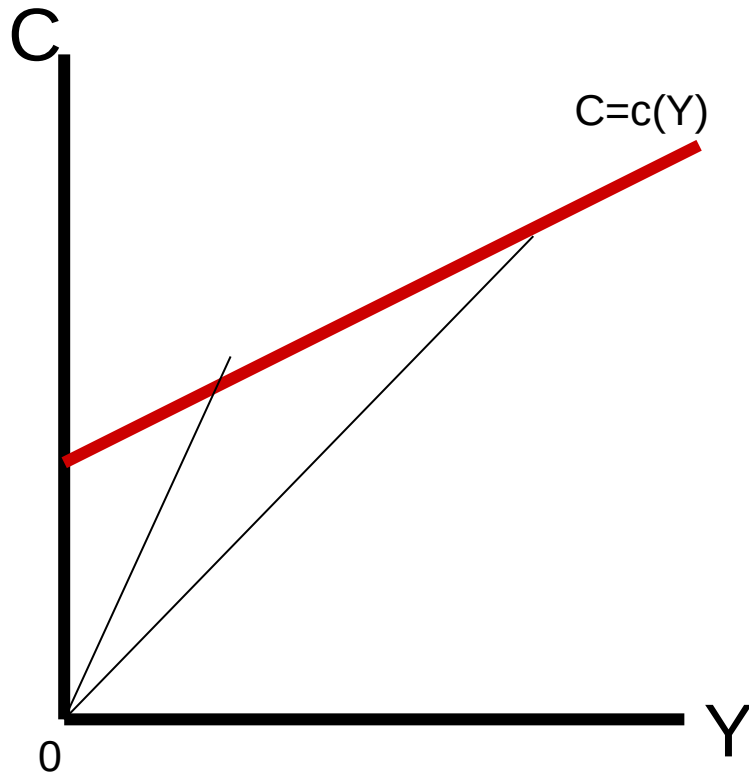
Κατανάλωση-Επένδυση
Κεφάλαιο 19:
τα μικροοικονομικά θεμέλια της
κατανάλωσης και της επένδυσης
N.G., Mankiw: Μακροοικονομική

Μάθημα 1^ο: κατανάλωση

Νικολίνα Κωστελέτου

Συνάρτηση Κατανάλωσης (Keynes)

σχέση C , Y : $C=c(Y)$

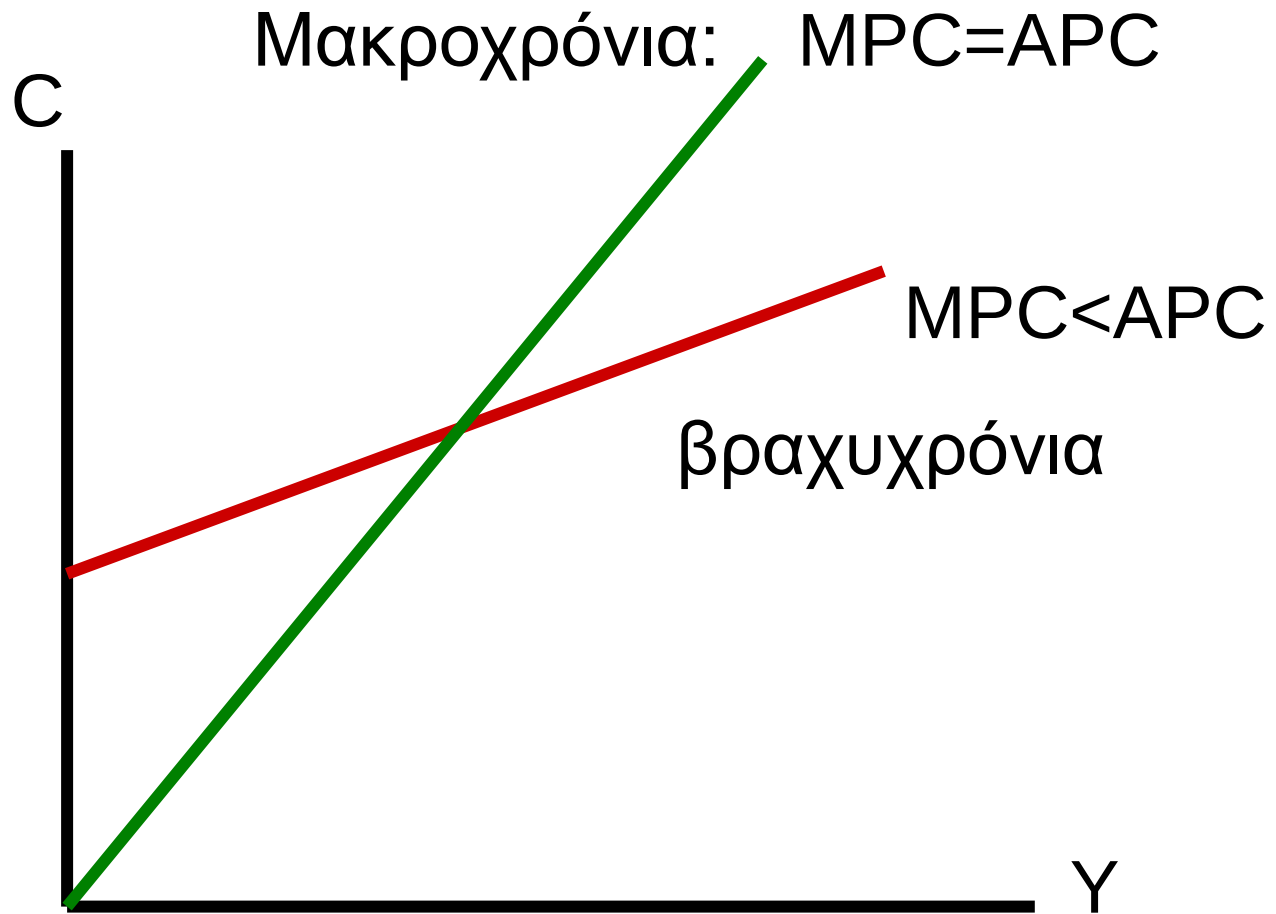

- 1. τέμνει τον κάθετο άξονα
- 2. Καθώς $Y \uparrow$, $APC = C/Y \downarrow$
- 3. $MPC = dC/dY$, $0 < dc/dY < 1$

Συμπεράσματα από τη συνάρτηση κατανάλωσης του Keynes

- Y σπουδαιότερος καθοριστικός παράγων.
- Y προσδιορίζει και προσδιορίζεται από την κατανάλωση:
- $Y = C + I + G$, $C = c(Y)$
- $MPC = dC/dY$: κλίση της συνάρτησης κατανάλωσης, **σταθερή**.
- $APC = C/Y$, κλίση της ακτίνας, μειώνεται καθώς αυξάνεται το εισόδημα.
- $\Rightarrow$ **$MPC < APC$**

- Εμπειρικά, οι σχέσεις αυτές επιβεβαιώνονται για
- **Βραχυχρόνια** χρονολογικά στοιχεία.
- **Διαστρωματικά** στοιχεία (δεδομένα που προέρχονται από κατανάλωση νοικοκυριών μέσα σε ένα συγκεκριμένο χρόνο, π.χ. έτος).
- Αλλά
- Για **μακροχρόνιες** χρονολογικές σειρές:
- APC=MPC: σταθερά (Simon Kuznets)
- Καθώς αυξάνεται το εισόδημα, αυξάνεται και η κατανάλωση (σταθερά)

Εξηγήσεις

- Franco Modigliani: υπόθεση του κύκλου ζωής (δεκαετία του 1950)
- Milton Friedman: υπόθεση του μονίμου εισοδήματος (δεκαετία του 1950)

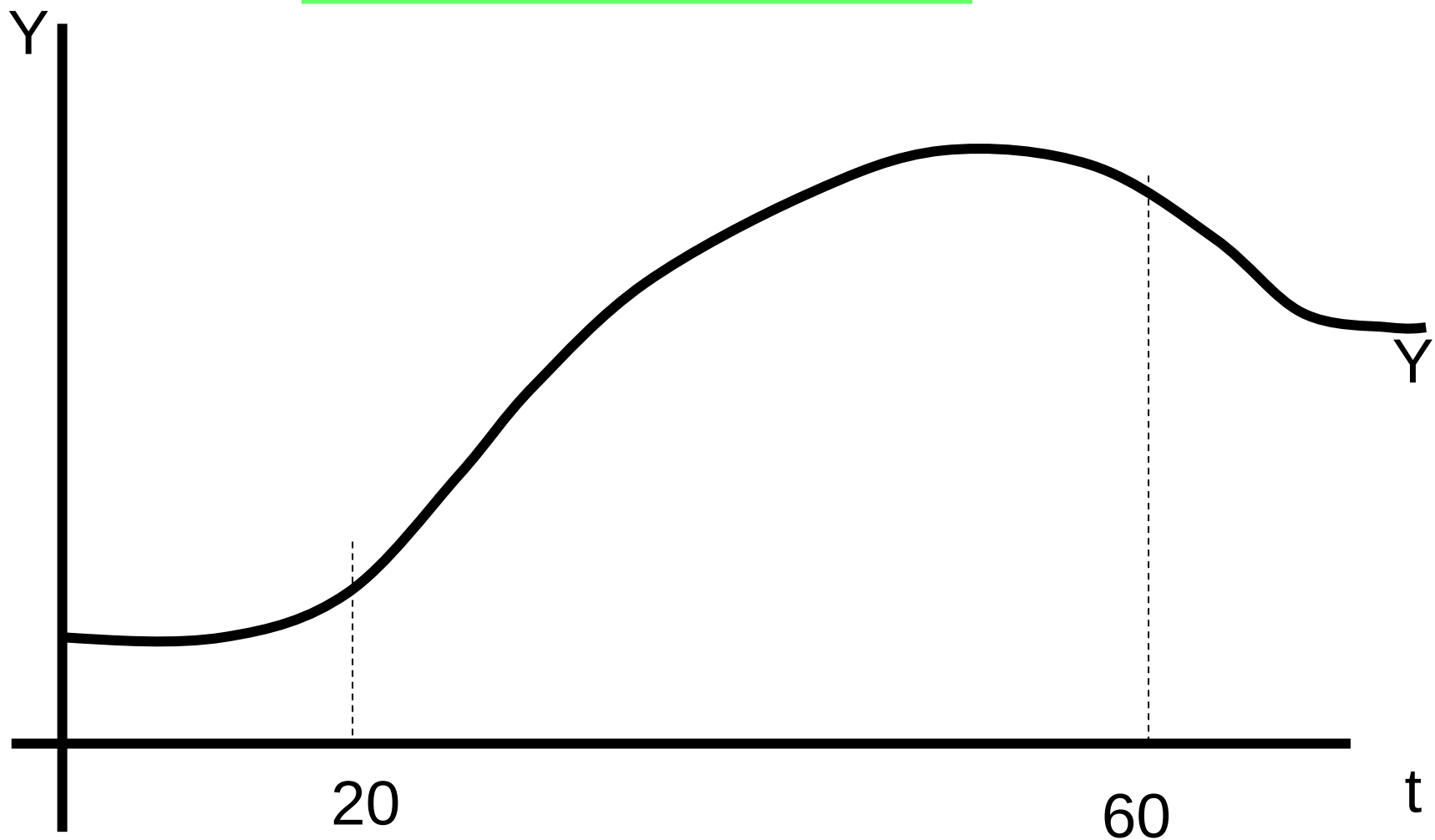
- χρησιμοποιούν την παρατήρηση ότι
- η τρέχουσα κατανάλωση εξαρτάται από τη ροή του εισοδήματος που ο καταναλωτής προσδοκά ότι θα έχει καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του.
- Επίσης ο **πλούτος** που κατέχει το άτομο ή το νοικοκυριό επηρεάζει την απόφασή του για κατανάλωση.

Α.Υπόθεση του Κύκλου Ζωής

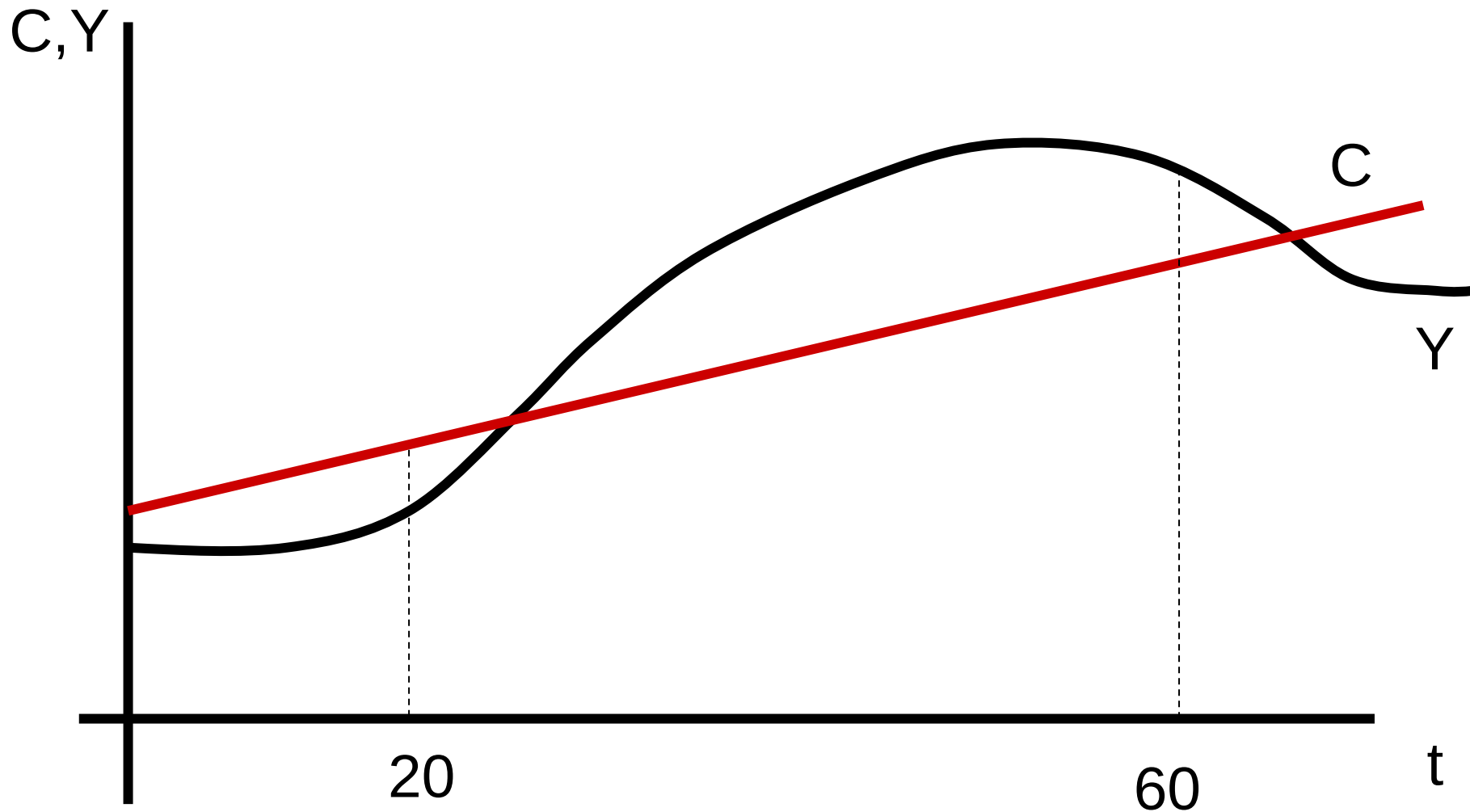
F. Modigliani, A. Ando, R. Brumberg(1960-60)

- Παρατήρηση:
- στη διάρκεια ζωής ενός ανθρώπου
- Y μεταβάλλεται.
- C σταθερή, ή εξελίσσεται ομαλά.
- η κατανάλωση εξαρτάται από το μέσο εισόδημα όλης της ζωής του.

Εισόδημα

Εισόδημα – κατανάλωση ενός ατόμου κατά τη διάρκεια της ζωής του

- παρατήρηση:
- ακραίες ηλικίες: υψηλή C/Y
(χαμηλά εισοδήματα)
- μέσες ηλικίες: χαμηλή C/Y
(υψηλά εισοδήματα)
- Άρα καθώς αυξάνεται το εισόδημα μέση ροπή για
κατανάλωση αυξάνεται

Πώς σκέφτεται και πώς λειτουργεί ο καταναλωτής;

- Υποθέσεις:
- T : χρόνια που του απομένουν να ζήσει
- R : χρόνια που του απομένουν να δουλέψει
- W : πλούτος
- Y : ετήσιο εισόδημα μέχρι τη συνταξιοδότηση
- τιμές σταθερές - επιτόκια μηδενικά

- Η κατανάλωση σταθερή κατά τη διάρκεια της ζωής.
- Ο καταναλωτής αποταμιεύει όταν εργάζεται και έχει υψηλό εισόδημα.
- Η ετήσια κατανάλωση C εξαρτάται από τους **πόρους** που έχει **κατά μέσο όρο** στη ζωή του.
- Στο τέλος της ζωής του έχει εξαντλήσει όλους τους πόρους του.

Πόροι του ατόμου: πλούτος - εισόδημα

Μέση ετήσια
κατανάλωση: C

Μέσος
πλούτος: (W/T)

Μέσο εισόδημα:
 $(R \cdot Y/T)$

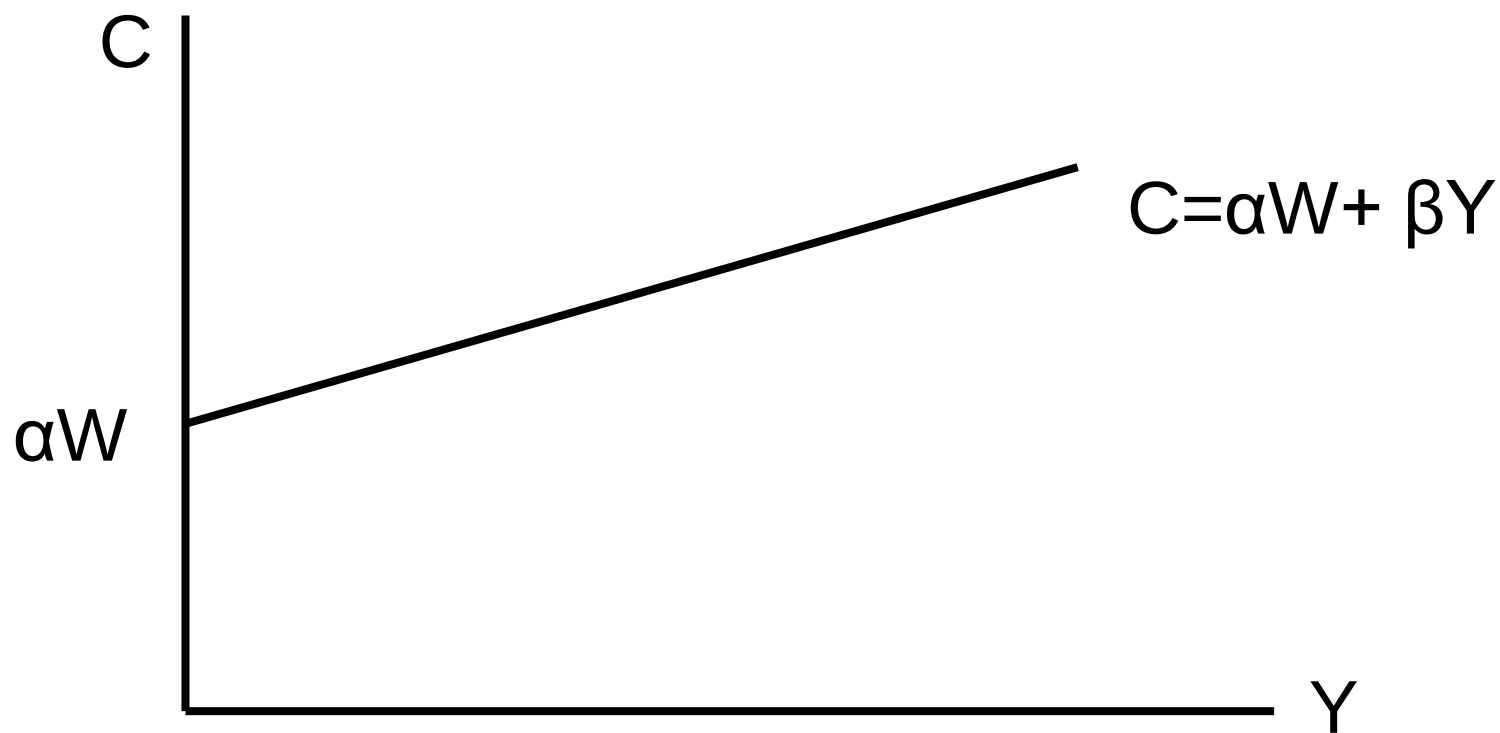
Μέση κατανάλωση που το άτομο
θέλει να διατηρήσει σταθερή:

- $C = (W + RY) / T$
- $C = (1/T) \cdot W + (R/T) \cdot Y$
- $(R/T) < 1$
- Αν όλοι οι καταναλωτές συμπεριφέρονται το ίδιο:
- Συνολική κατανάλωση: **$C = \alpha W + \beta Y$**

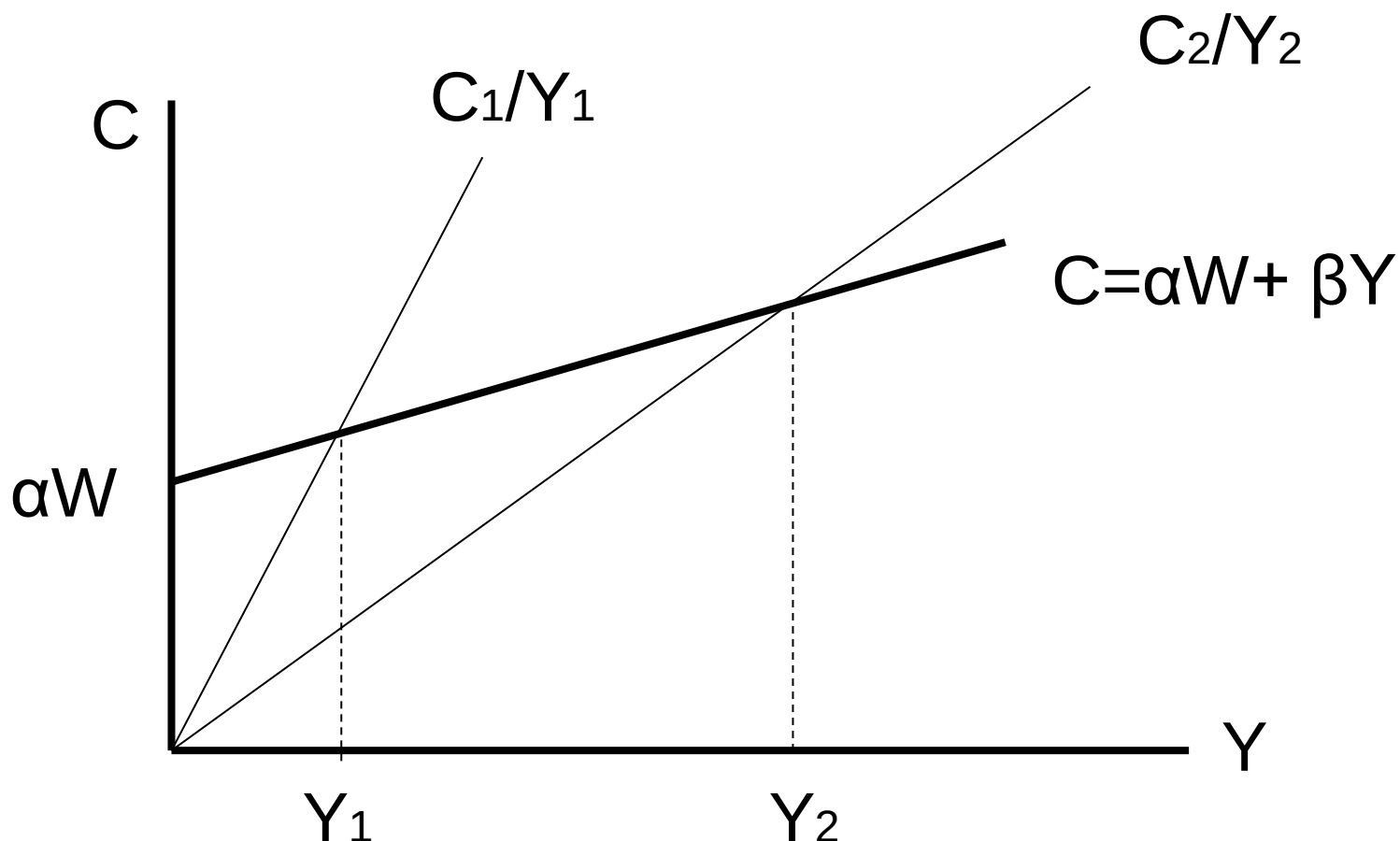
Για δεδομένα από κατανάλωση νοικοκυριών (διαστρωματικά δεδομένα):

- **$C = \alpha W + \beta Y \Rightarrow$**
- $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$
- αν ο πλούτος W σταθερός-δεν μεταβάλλεται ανάλογα με το Y (για τα διάφορα εισοδηματικά κλιμάκια):
- τότε από $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$:
- για χαμηλά $Y \rightarrow C/Y$ υψηλή
- για υψηλά $Y \rightarrow C/Y$ χαμηλή

Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

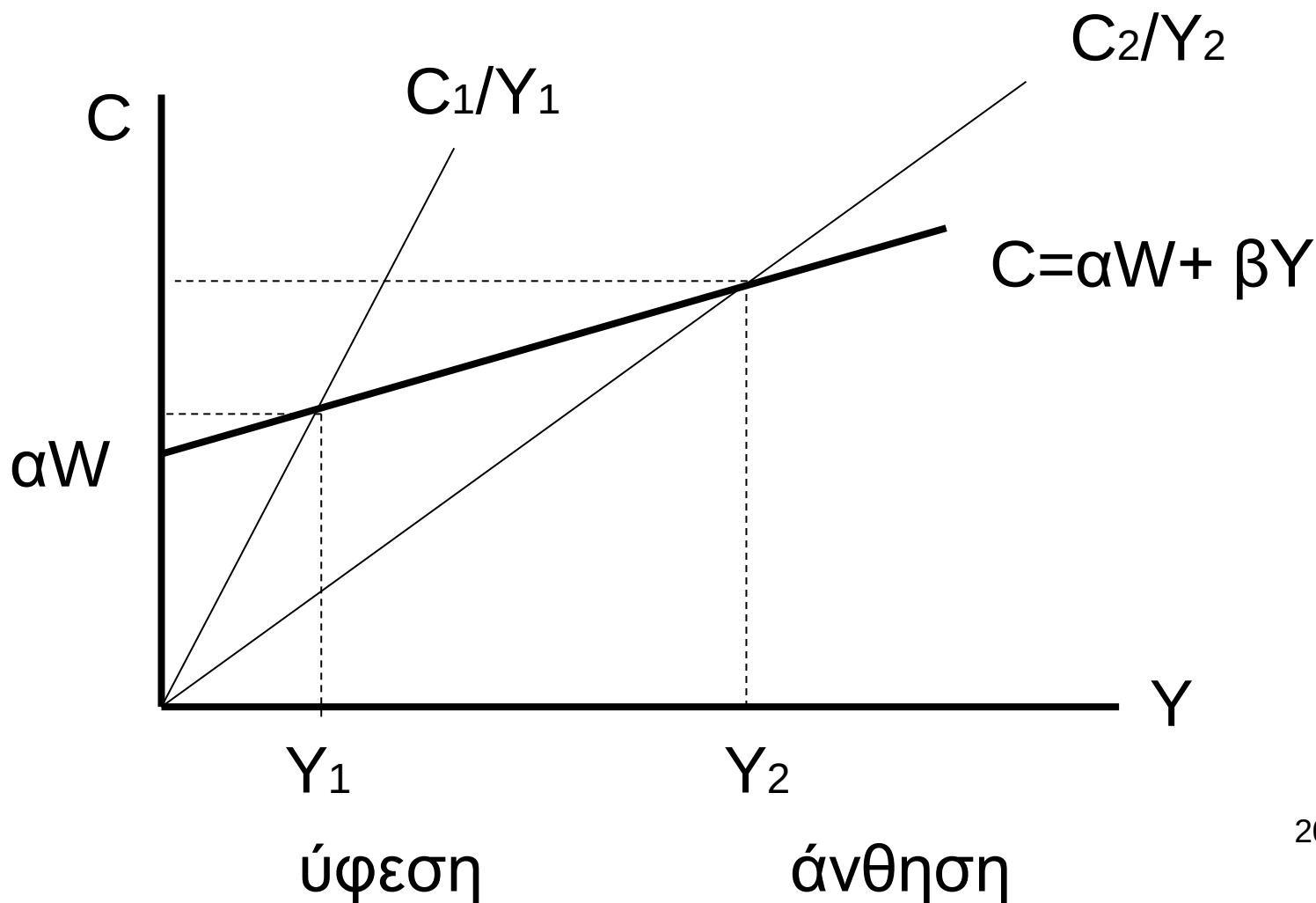
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα:

Για χρονολογικά δεδομένα (βραχυχρόνιες σειρές):

- **$C = \alpha W + \beta Y \Rightarrow$**
- $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$
- αν ο πλούτος W σταθερός-δεν μεταβάλλεται ανάλογα με την οικονομική συγκυρία (άνθηση-ύφεση)
- τότε από $C/Y = \alpha \cdot (W/Y) + \beta$:
- για περιόδους ύφεσης: $Y(\text{μειωμένο}) \rightarrow C/Y$ υψηλή
- για περιόδους άνθησης: $Y(\text{αυξημένο}) \rightarrow C/Y$ χαμηλή

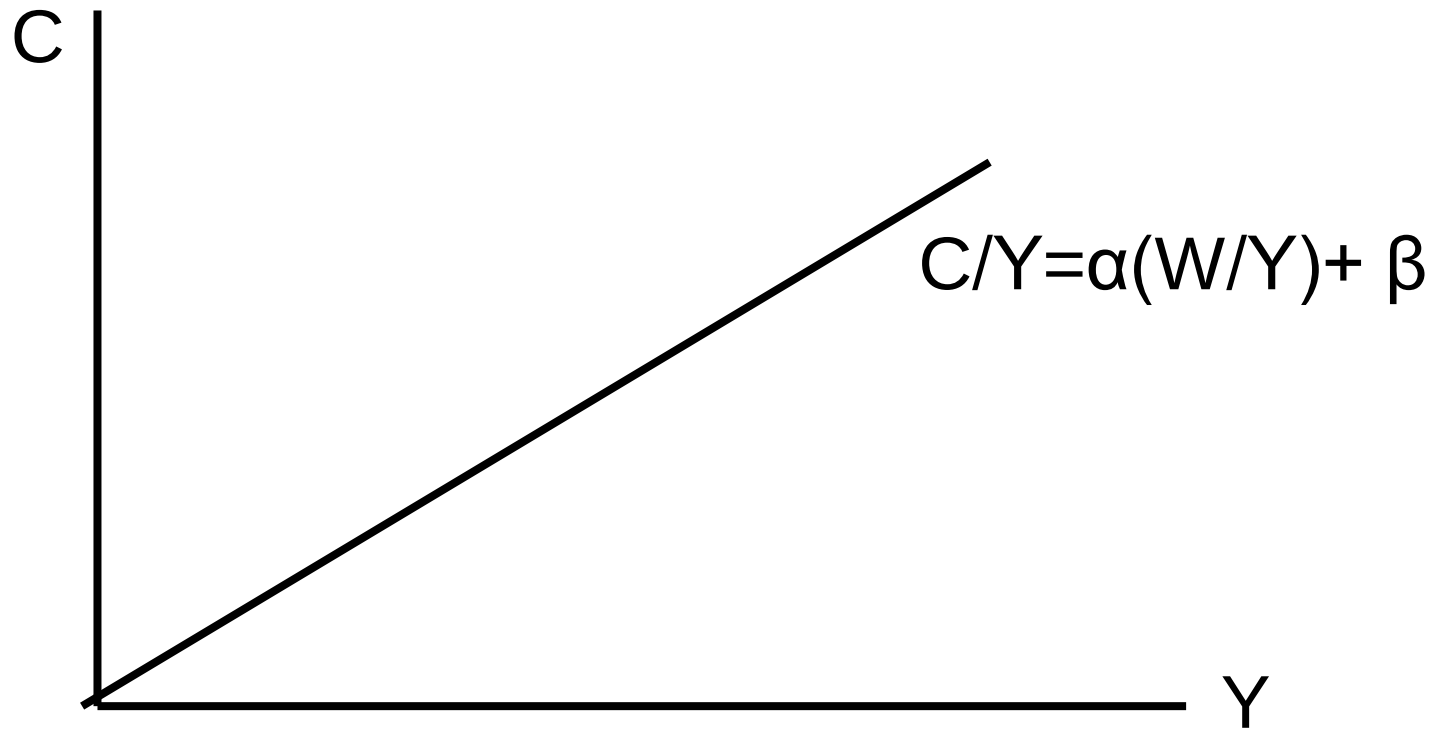
Συνάρτηση κατανάλωσης από βραχυχρόνιες σειρές δεδομένων:

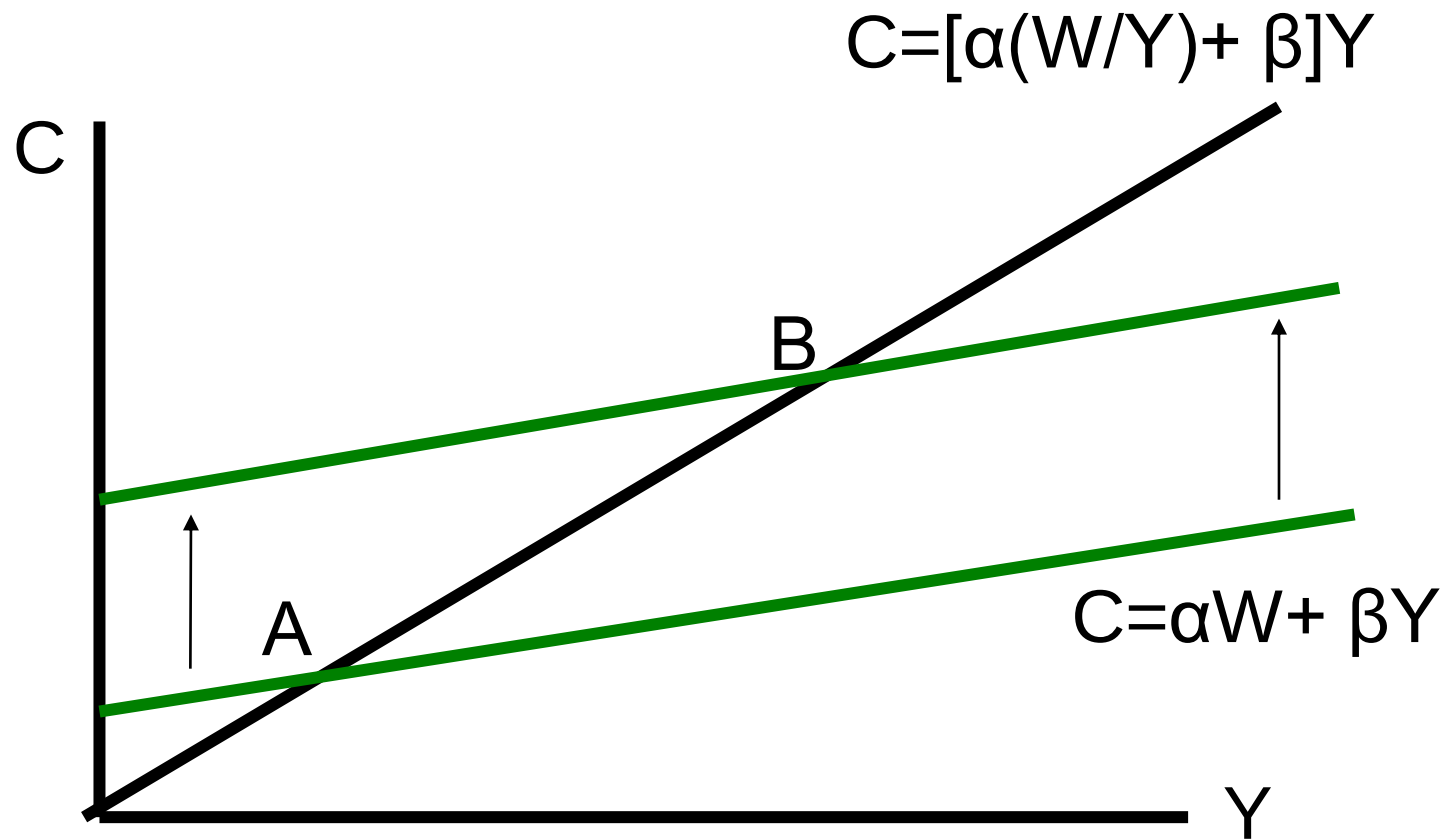
Αν τα στοιχεία μας προέρχονται από μακροχρόνιες σειρές

- Y, W μεταβάλλονται αναλογικά
- Άρα
- W/Y : σταθερό
- C/Y : σταθερό $C/Y = \alpha(W/Y) + \beta$

Συνάρτηση κατανάλωσης από μακροχρόνιες σειρές δεδομένων

Η βραχυχρόνια συνάρτηση κατανάλωσης μετατοπίζεται προς τα πάνω στο χρόνο καθώς $W \uparrow$

Β.Υπόθεση του Μονίμου Εισοδήματος (M.Friedman (1957))

- Παρατήρηση:
- στη διάρκεια ζωής ενός ανθρώπου.
- Y μεταβάλλεται.
- C σταθερή, ή εξελίσσεται ομαλά.
- η κατανάλωση εξαρτάται από το μόνιμο εισόδημα Y^P .

Εισόδημα :

- **Μόνιμο Y^P**

εισόδημα που οι άνθρωποι προσδοκούν ότι θα συνεχίσουν να έχουν και στο μέλλον.

- **Προσωρινό Y^T**

- Εισόδημα που οι άνθρωποι πιστεύουν ότι δεν θα το έχουν στο μέλλον.

Η κατανάλωση εξαρτάται από το Y^P

- Όταν $Y^P \uparrow \rightarrow C \uparrow$
- Όταν $Y^T \uparrow \rightarrow C$: σχεδόν σταθερή, $S \uparrow$
- Άρα
- “Τα άτομα αποταμιεύουν το μεγαλύτερο ποσοστό του μεταβλητού εισοδήματος.”

$$Y = Y^P + Y^T$$

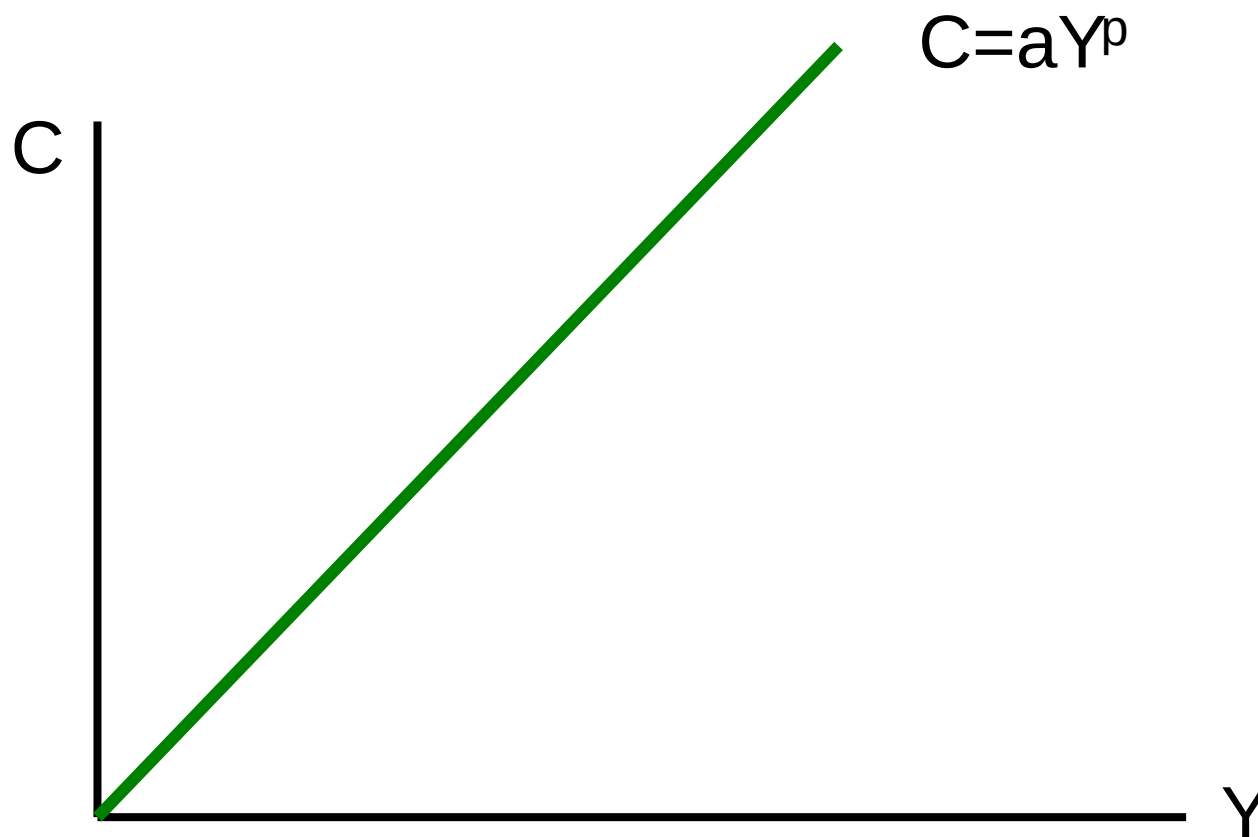
- $C = aY^P \Rightarrow$
- $APC = C/Y = (aY^P)/(Y^P + Y^T)$
- $\text{Αν } Y^T = 0 \Rightarrow APC = aY^P/Y^P = a$
- $\text{Αν } Y^T > 0 \Rightarrow APC = aY^P/(Y^P + Y^T) < a$
- $\text{Αν } Y^T < 0 \Rightarrow APC = aY^P/(Y^P + Y^T) > a$

Άρα όσο αυξάνει το εισόδημα, η μέση ροπή για κατανάλωση πέφτει.

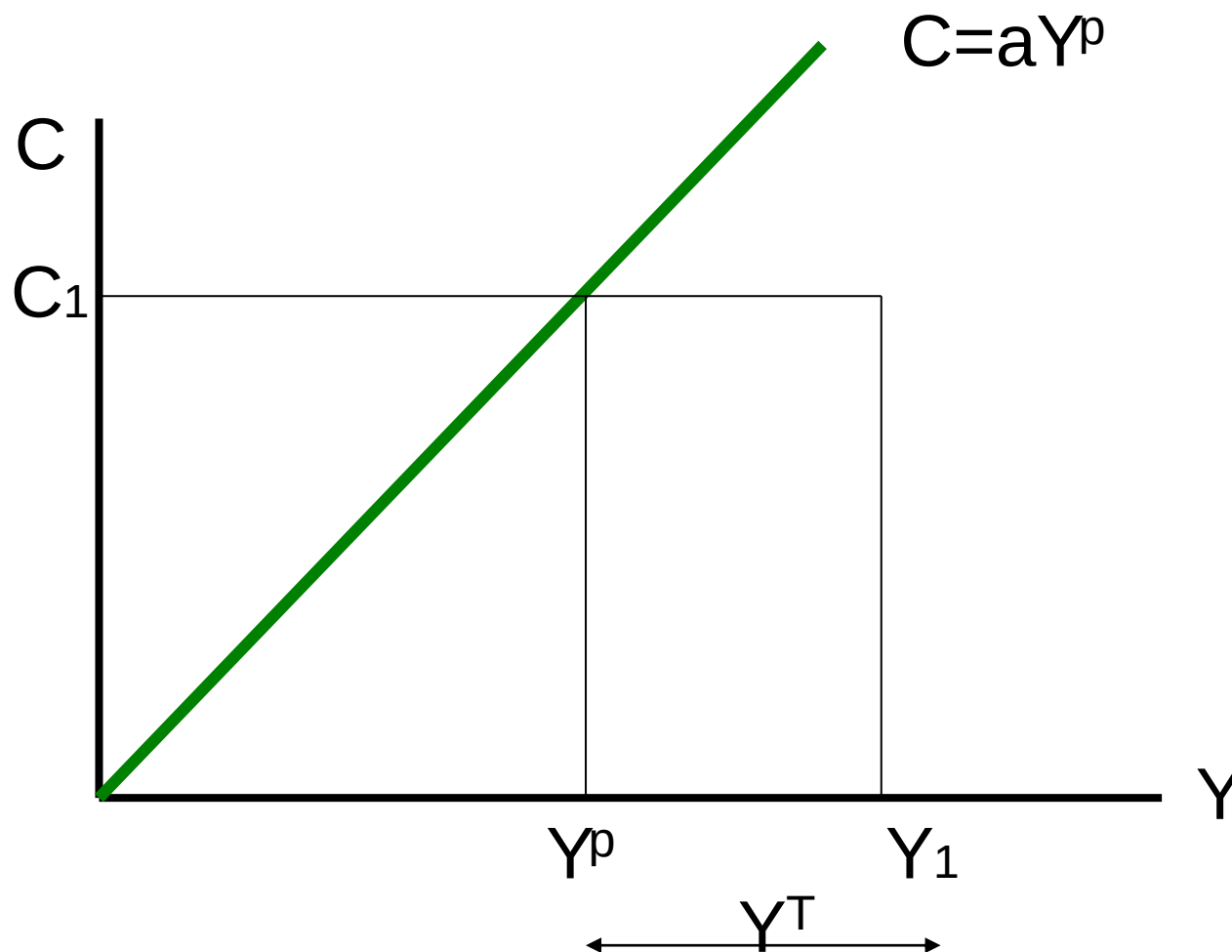
Για στοιχεία που προέρχονται από διαστρωματικά δεδομένα:

- Στα **υψηλά εισοδηματικά κλιμάκια** ανήκουν άτομα (νοικοκυριά) με υψηλό προσωρινό-μεταβλητό εισόδημα.
- Γι' αυτούς $Y^T > 0 \Rightarrow APC < a$ (χαμηλή μέση ροπή για κατανάλωση)
- Στα **χαμηλά εισοδηματικά κλιμάκια** ανήκουν άτομα με χαμηλό ή αρνητικό προσωρινό εισόδημα
- Γι' αυτούς $Y^T < 0 \Rightarrow APC > a$ (υψηλή μέση ροπή για κατανάλωση)
- Άρα όσο αυξάνεται το εισόδημα τόσο πέφτει η οριακή ροπή για κατανάλωση.

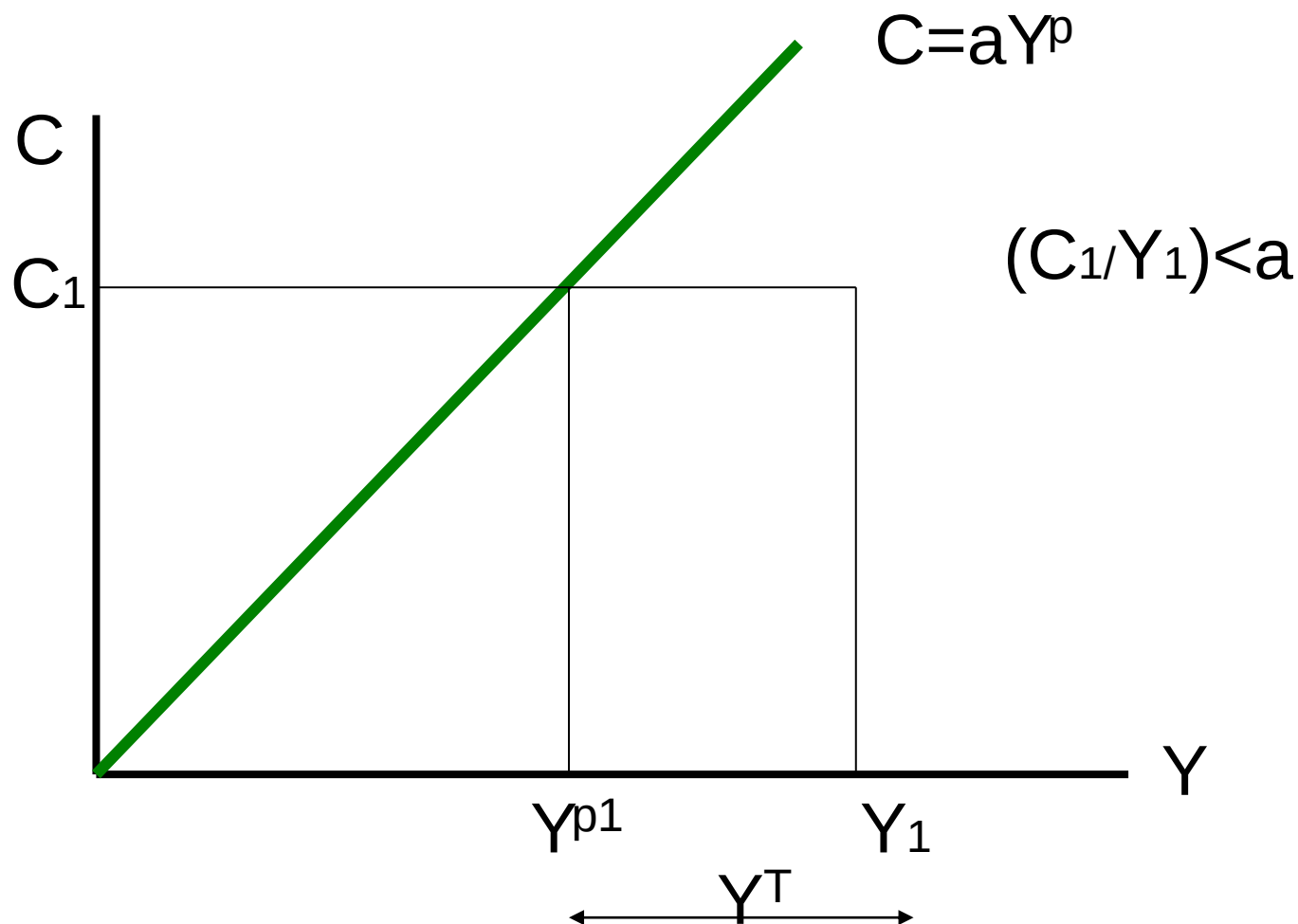
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

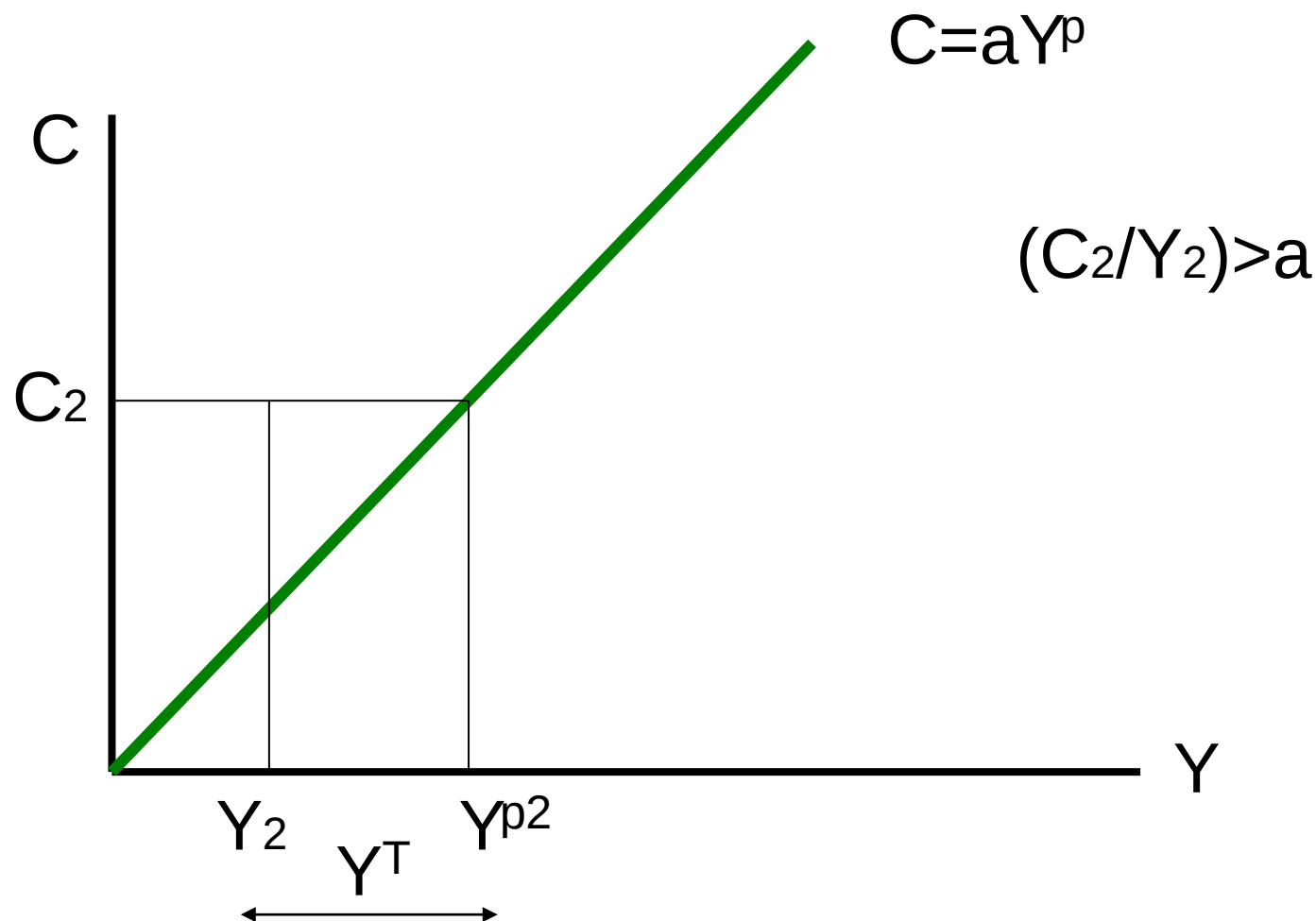
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

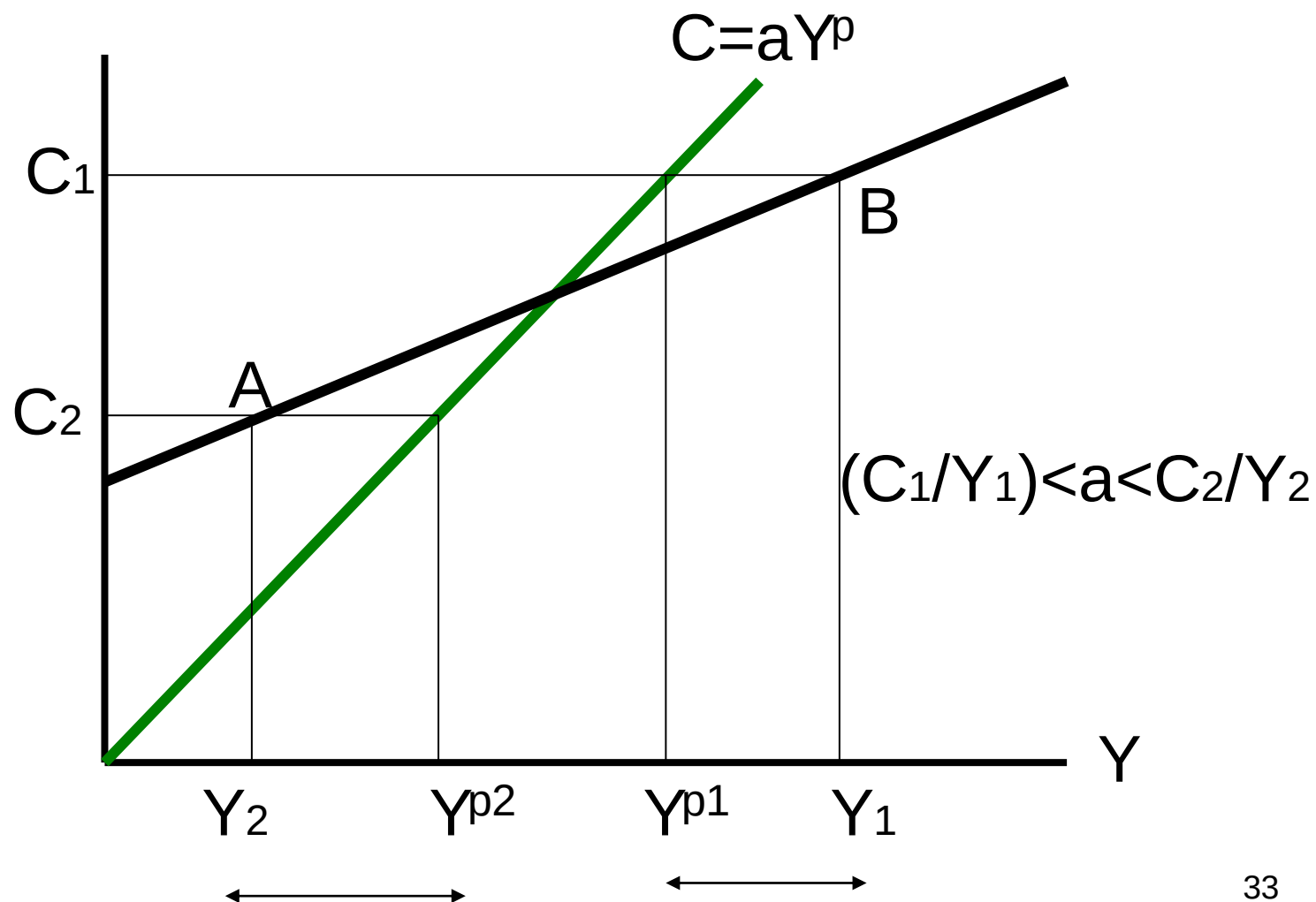
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

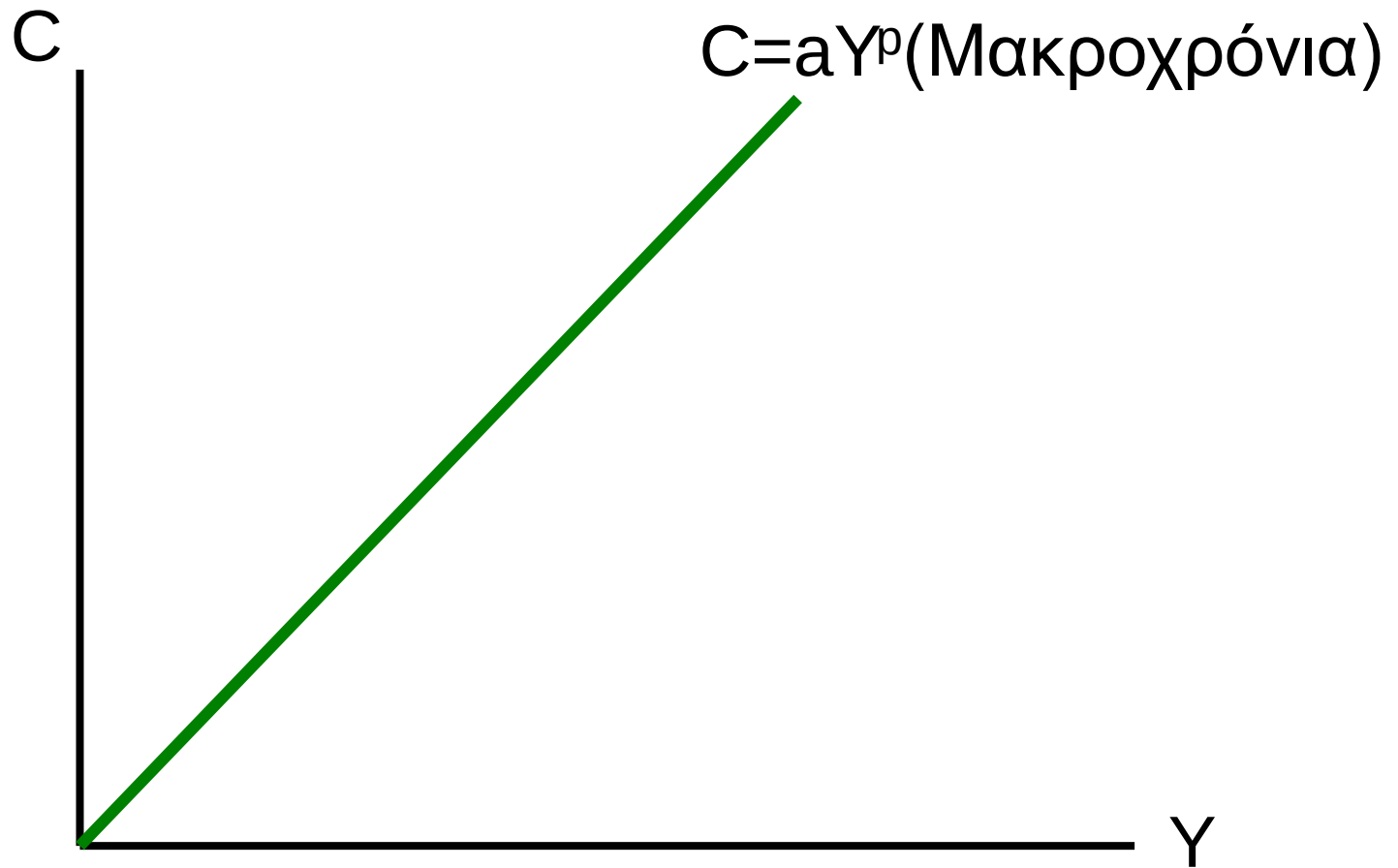
Συνάρτηση κατανάλωσης από διαστρωματικά δεδομένα

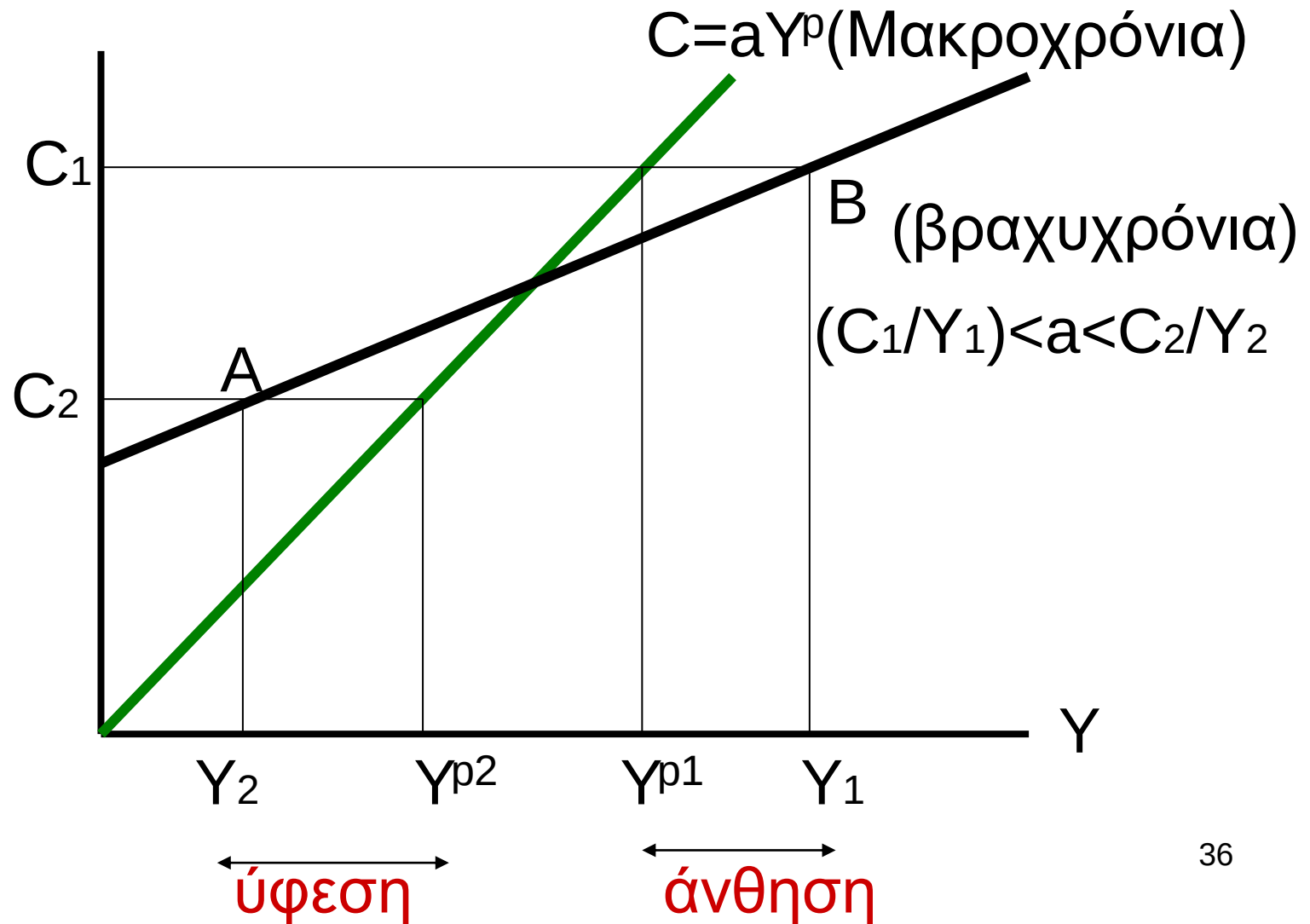
Αν τα στοιχεία μας προέρχονται από χρονολογικές σειρές

- Μακροχρόνια; η κατανάλωση εξαρτάται από το μέσο εισόδημα (μόνιμο): $APC=a$
- εισόδημα και κατανάλωση συµµεταβάλλονται καθώς περνάει ο χρόνος.
- Βραχυχρόνια:
 - Περίοδος άνθησης: $Y^T > 0 \Rightarrow APC < a$
 - Περίοδος ύφεσης: $Y^T < 0 \Rightarrow APC > a$

Συνάρτηση κατανάλωσης από χρονολογικές σειρές

Συνάρτηση κατανάλωσης από χρονολογικές σειρές

Ανακεφαλαιώνοντας για την κατανάλωση:

- Κέυνς: η κατανάλωση εξαρτάται πρωταρχικά από το τρέχον εισόδημα.
- Πρόσφατες εργασίες: η κατανάλωση εξαρτάται επίσης από
 - το προσδοκώμενο μελλοντικό εισόδημα
 - τον πλούτο
 - (τα επιτόκια επίσης)
- Οι οικονομολόγοι διαφωνούν για τη σχετική σημασία αυτών των παραγόντων, τους περιορισμούς δανεισμού και τους ψυχολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση για κατανάλωση.